

POLITYKA TURYSTYCZNA POMORZA ZACHODNIEGO

Spis treści

Określenie obszaru tematycznego..... 2

Ogólna diagnoza obszaru 3

Strategiczny wymiar polityki turystycznej..... 9

Dokumenty strategiczne i programowe/kierunkowe dotyczące rozwoju turystyki 10

Ukierunkowanie interwencji 13

Cele polityki 14

Wymiar realizacyjny 18

Załącznik 1. System zarządzania rozwojem turystyki w regionie 20

Załącznik 2. Analiza zgodności Polityki turystycznej Województwa
Zachodniopomorskiego ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego .. 24

Określenie obszaru tematycznego

Polityka samorządu województwa zachodniopomorskiego w sektorze turystyki swoim zakresem obejmuje działania dotyczące szeroko rozumianego kształtowania warunków dla uprawiania turystyki oraz zwiększania jej gospodarczego znaczenia, jako ważnego elementu regionalnej gospodarki, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Polityka turystyczna stanowi istotny element programowania rozwoju, jej odpowiednie prowadzenie musi być oparte o zróżnicowane narzędzia realizacyjne o charakterze ekonomicznym i pozaekonomicznym.

Ze względu na interdyscyplinarność turystyki, polityka turystyczna łączy działania wpisujące się w politykę społeczną, gospodarkę przestrzenną i rozwój potencjału ekonomicznego. Realizacja wyznaczonych celów musi być oparta o systemowe, konsekwentne i zrównoważone rozwijanie oraz podtrzymywanie współzależności z otoczeniem naturalnym i infrastrukturalnym, z uwzględnieniem potrzeb społecznych.

W praktyce, dla działania samorządu, strategiczne znaczenie ma określenie rozgraniczenia pomiędzy zagadnieniami turystyki i rekreacji oraz zdefiniowanie obszaru interwencji w odniesieniu do każdej z nich. Różnica dotyczy traktowania rekreacji i działań na rzecz jej rozwoju jako czynności podejmowanych dla mieszkańców regionu i podnoszenia jakości ich życia w sferze wypoczynku i możliwości spędzania czasu wolnego. Turystyka natomiast – jej gospodarczy, ekonomiczny i prorozwojowy charakter – opiera się zasadniczo na kreowaniu oferty dla osób przyjeżdżających do regionu, a także wewnątrzregionalnego ruchu turystycznego, w oparciu o budowanie lub rozwijanie produktów turystycznych.

W ramach niniejszej polityki obecne działania samorządu, które ukierunkowane są na rozwój turystyki, będą stanowiły uzupełnienie wysiłków na rzecz zaspokojenia potrzeb w dziedzinie rekreacji. Określając politykę w zakresie wsparcia i rozwoju turystyki, a następnie przystępując do jej realizacji, samorząd zmierza do optymalizacji uwarunkowań administracyjnych i reguł ekonomicznych, dzięki którym następuje wzmacnianie, ukierunkowanie i zarządzanie ruchem turystycznym. Obecnie turystyka jest bardzo ważnym elementem życia zdecydowanej większości społeczeństwa, a do zadań samorządu należy zapewnienie mu jak najlepszych warunków do jej uprawiania.

Wraz ze wzrostem standardu życia społeczeństwa i wzrostem zapotrzebowania na wysokiej jakości usługi – także publiczne – następować będzie naturalny proces uzupełniania i równoważenia, a niekiedy nawet wypierania, ogólnodostępnej oferty znajdującej się w gestii podmiotów publicznych przez rynek komercyjnych usług turystycznych. Dlatego też niezbędne jest przy tym odciążanie lokalnych samorządów w ich funkcji kreatora i administratora infrastruktury turystycznej oraz operatora produktów turystycznych. Mając to na uwadze, celem działań realizowanych w ramach polityki turystycznej powinno być również stymulowanie rozwoju tego rynku poprzez zapewnienie wszystkim obywatelom równego dostępu do wspólnych, publicznych zasobów, w harmonii z innymi aktywnościami realizowanymi przez samorząd województwa, w szczególności pod kątem zachowania i wykorzystania walorów środowiska naturalnego regionu, podnoszenia jego potencjału ekonomicznego, a w efekcie – poprawy jakości życia mieszkańców.

Polityka w sektorze turystyki zasadniczo skupiona jest na kompetencjach, celach i instrumentach interwencji, właściwych dla administracji samorządowej na poziomie regionalnym. W rzeczywistości jednak jej wdrożenie wymaga angażowania zasobów i współdziałania różnych podmiotów oraz dążenia do koordynacji ich działań, przy zachowaniu ich autonomii wynikającej z niezależności poszczególnych szczebli samorządu i panującego ustroju - gospodarki wolnorynkowej. Samorząd województwa stymuluje tworzenie takich warunków i kultury współistnienia i współpracy różnorodnych podmiotów lokalnej gospodarki, by realizacja przedmiotowej polityki i jej efektywna aktualizacja stały się wspólnym programem podnoszenia jakości i wydajności, ale przede wszystkim znaczenia gospodarki turystycznej w rozwoju regionu. Rola samorządu województwa w tym zakresie polega na przechodzeniu z pozycji inicjatora przedsięwzięć infrastrukturalnych i dysponenta środków unijnych przeznaczanych na ich realizację, do funkcji koordynatora współpracy, sprzyjającego odkrywaniu i skutecznemu wykorzystaniu dostępnego kapitału ludzkiego, organizacyjnego i materialnego.

W obecnych czasach przed samorządem województwa stają dodatkowe wyzwania wynikające z następstw spowodowanych wystąpieniem światowej pandemii. Dlatego też koniecznym jest uwzględnienie w aktualizacji polityki turystycznej działań mających na celu przezwyciężanie negatywnych skutków wywołanych agresywnym rozprzestrzenianiem się nowych chorób zakaźnych, w tym tych wywoływanych przez wirusa SARS-CoV-2, w obszarach wskazywanych jako obszary interwencji.

Ogólna diagnoza obszaru

Pomorze Zachodnie to jeden z najbardziej zróżnicowanych i atrakcyjnych turystycznie regionów w Polsce. Prowadzone w regionie badania struktury ruchu turystycznego pozwalają stwierdzić, iż różnorodność występujących w regionie walorów sprawia, że Pomorze Zachodnie jest atrakcyjnym miejscem do uprawiania wielu form turystyki. Jest to uwarunkowane przede wszystkim bogactwem natury. Piękne, szerokie, piaszczyste plaże stwarzają warunki do rozwoju turystyki zarówno wypoczynkowej jak i aktywnej. Liczne rzeki, jeziora i lasy są celem przyjazdu amatorów wypoczynku wśród przyrody, a istniejące na terenie regionu parki narodowe i krajobrazowe oraz rezerваты przyrody umożliwiają podziwianie różnych gatunków fauny i flory, których często nie można zobaczyć na innych obszarach.

O atrakcyjności turystycznej województwa zachodniopomorskiego w coraz większym stopniu decydują doskonałe warunki do uprawiania turystyki wodnej. Specyfikę regionu stanowi unikalne połączenie szerokiego dostępu do wybrzeża morskiego, duży obszar morskich wód wewnętrznych i ich połączenie z obszarem ujścia Odry o dużym zróżnicowaniu form wodnych, a także duży obszar pojezierny. Na obszarze Województwa znajduje się ponad 1.600 jezior o powierzchni powyżej 1ha, występujących głównie na pojezierzach: Drawskim, Wałeckim, Myśliborskim, Ińskim i Szczecińskim, a także czwarte i piąte w kraju pod względem powierzchni jeziora Dąbie i Miedwie oraz jezioro Drawsko - drugie pod względem głębokości w kraju. Takie nagromadzenie walorów krajobrazowych i turystycznych w oparciu o zasoby wodne, przy ich wewnętrznym zróżnicowaniu, stanowi ewenement w skali kraju i nie ma wielu porównywalnych obszarów w skali Europy. W oparciu o ten wodny potencjał funkcjonuje Zachodniopomorski Szlak Żeglarski – sieć nowoczesnych marin i przystani żeglarskich. Rosnące zainteresowanie jego ofertą stwarza zapotrzebowanie zarówno na dalsze podnoszenie standardu usług, jak i ich zakresu przedmiotowego. W oparciu o dokonywane w minionych latach inwestycje infrastrukturalne oraz rosnące zainteresowanie inwestorów i gestorów bazy turystycznej, rośnie zapotrzebowanie na aktywizację turystyczną kolejnych akwenów (w szczególności we wschodniej, południowej i centralnej części województwa) oraz budowanie w oparciu o nie nowych produktów turystycznych.

Mapa ZSŻ

Szczególnie korzystne uwarunkowania dotyczą rozwoju turystyki kajakowej - na rzekach, jeziorach, obszarze Zalewu Szczecińskiego oraz na morzu. Przez region płyną niezwykle malownicze rzeki o atrakcyjnym otoczeniu, między innymi: Drawa, Gwda, Korytnica, Piława, Rega, Rurzyca, Wieprza, Myśła, Parsęta. Turystyka kajakowa jest obecnie najpopularniejszą formą turystyki wodnej w Polsce.

W ostatnich latach, dzięki interwencji ze środków Unii Europejskiej w rozwój turystyki kajakowej w ramach kończącej się już perspektywy finansowej na lata 2014-2020, znacznemu wzmocnieniu uległo zaplecze infrastrukturalne w województwie, jednak uzyskanie pozycji lidera także w tym segmencie rynku wymaga przeprowadzenia dalszych inwestycji, obejmujących budowę nowej oraz modernizację i utrzymanie istniejącej już infrastruktury kajakowej. Nieodłącznym elementem wpływającym na poziom konkurencyjności tej formy turystyki, także w aspekcie bezpieczeństwa, jest oznakowanie dojazdu do przystani zlokalizowanych na szlakach wodnych oraz oznakowanie samych szlaków wodnych.

Pas pojezierny odcięty jest od pasa nadmorskiego obszarem charakteryzującym się dominacją funkcji rolnej z towarzyszącą funkcją leśną. Naturalnymi szlakami turystycznymi łączącymi te dwa dominujące obszary turystyczne w regionie są rzeki, z największymi: Odrą, Regą i Parsętą. Rozwój turystyki kajakowej opartej na rozpoznawalności i popularności spływów kajakowych rzeką Drawą z uzupełniającą funkcją turystyki pieszej i rowerowej będzie stanowił impuls dla rozwoju towarzyszącej oferty turystycznej.

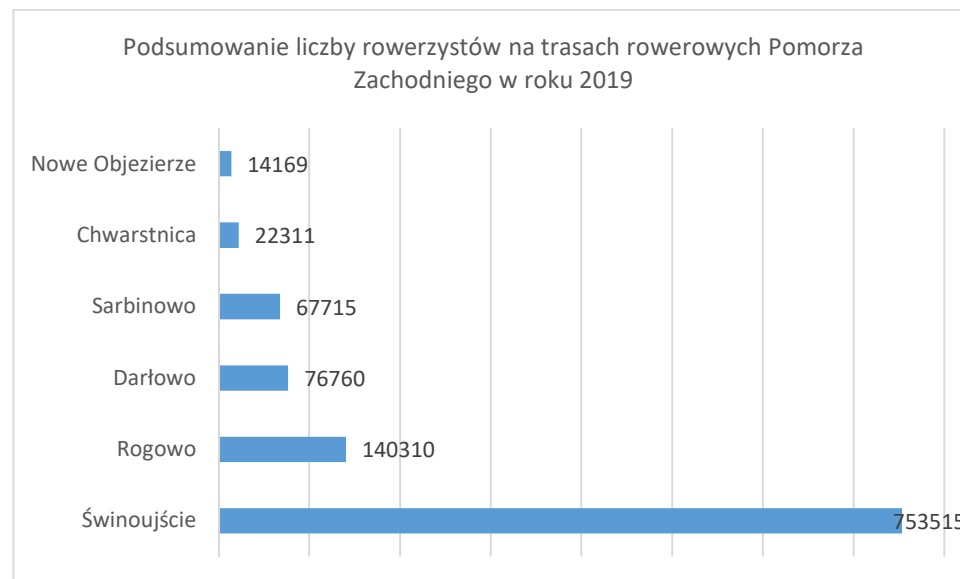
Jedną z najbardziej atrakcyjnych i rozpowszechnionych form turystyki aktywnej jest turystyka rowerowa. Jej rosnąca popularność wpływa na poprawę oferty turystycznej Pomorza Zachodniego, a w konsekwencji wzrost i optymalizację ruchu turystycznego, w szczególności jego dywersyfikację czasową i przestrzenną. Warunkiem rozwoju turystyki rowerowej jest utworzenie tras długodystansowych, pozwalających na kilkudniową podróż rowerową.

Mapa 1. Trasy rowerowych Pomorza Zachodniego, stan na 19.07.2021

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, WliT

Na Pomorzu Zachodnim prowadzone są intensywne prace służące utworzeniu sieci długodystansowych tras rowerowych, przebiegających przez ważniejsze atrakcje turystyczne regionu, zbierających ruch z głównych ośrodków miejskich oraz uwzględniających potencjalne i już funkcjonujące generatory ruchu turystycznego. W pierwszym etapie budowanych jest pięć długodystansowych tras rowerowych Velo Baltica (Euro Velo 10 i 13), Trasa Pojezierzy Zachodnich, Stary Kolejowy Szlak, Wokół Zalewu Szczecińskiego oraz Blue Velo. W rezultacie powstanie ok. 1190 km długodystansowych tras rowerowych. Do końca 2019 r. utworzono 145,15 km tras rowerowych wchodzących w skład sieci. Budowane trasy rowerowe spotykają się z bardzo dużym zainteresowaniem, przez sześć punktów automatycznego zliczania corocznie przejeżdża ponad milion rowerzystów (pomiędzy 1.01.2019 a 31.12.2019 było to 1 074 750 rowerzystów).

Wykres 1 Podsumowanie liczby rowerzystów na trasach rowerowych Pomorza Zachodniego w roku 2019

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, WWTiT, opracowanie własne

Ponadto na terenie województwa rozbudowywana jest dedykowana infrastruktura rowerowa (drogi dla rowerów, ciągi pieszo-rowerowe, pasy rowerowe - w tym kontrapasy, drogi zamknięte dla ruchu zmotoryzowanego), która zazwyczaj służy turystyce i rekreacji rowerowej. Zgodnie z inwentaryzacją w województwie jest 1 076,83 km dedykowanej infrastruktury rowerowej (stan na 1.10.2019 r.). jednocześnie istotną barierą dla rozwoju turystyki rowerowej jest niedostateczna oferta noclegów na jedną noc wzdłuż wszystkich tras poza strefą nadmorską.

Idealne warunki do rozwoju turystyki aktywnej stwarzają także tereny zielone w otoczeniu akwenów – lasy i parki, przez które przebiegają szlaki rowerowe, konne i piesze czy też off road.

Zróżnicowane ukształtowanie terenu wraz z licznymi terenami zielonymi pozwala na rozwój turystyki golfowej.

Turystów z kraju i z zagranicy przyciągają liczne ośrodki rehabilitacyjne, lecznicze i wypoczynkowe w Szczecinie i w pasie nadmorskim, jak również znane uzdrowiska w Świnoujściu, Kamieniu Pomorskim, Kołobrzegu, Połczynie Zdroju i Dąbkach. Nadmorski wypoczynek oparty na atrakcyjnych plażach, w dalszym ciągu w największym stopniu wpływa na natężenie ruchu turystycznego, jednak stopniowo ulega on przekształceniu w związku z coraz większą podażą bardziej specjalistycznej oferty. Niezaprzeczalne i niespotykane walory klimatyczne regionu, morska, nasyciona jodem bryza, pokłady leczniczej borowiny i solanki są podstawą rozwiniętej sieci usług, zabiegów leczniczych i rehabilitacyjnych, świadczonych w oparciu o bogatą bazę zabiegową. Nie bez znaczenia jest również silna sieć ośrodków świadczących usługi z zakresu spa & wellness, która jest charakterystyczna dla województwa zachodniopomorskiego, przede wszystkim dla pasa nadmorskiego i jest cennym elementem przyciągającym turystów oraz kuracjuszy.

Obok turystyki wodnej i rowerowej, które są kluczowym kierunkiem rozwoju turystycznego regionu, równolegle rozwija się turystyka oparta o zasoby kulturowe, stanowiąca uzupełnienie podstawowej oferty i alternatywę spędzania czasu wolnego, uniezależniając ją od warunków pogodowych. Potencjał kulturowy województwa zachodniopomorskiego jest materialnym świadectwem bogatej historii regionu, wynikiem ścierania się wpływów zachodnioeuropejskich, polskich i skandynawskich. Zachowane elementy krajobrazu, takie jak układy staromiejskie, historyczne umocnienia i fortyfikacje, liczne wsie o średniowiecznym rodowodzie, średniowieczne kościoły i zabudowania poklasztorne, stanowią charakterystyczne cechy krajobrazu województwa i podkreślają jego odrębność. Największy potencjał związany z walorami kulturowymi skupia się wokół miast historycznych, współtworzą go zabytki obronne, sakralne, muzea regionalne. Wiele z nich posiada odrębny, ciekawy charakter – swoją historię, tradycję oraz infrastrukturę. Coraz większego znaczenia nabierają również szlaki kulturowe takie jak Szlak Gryfitów.

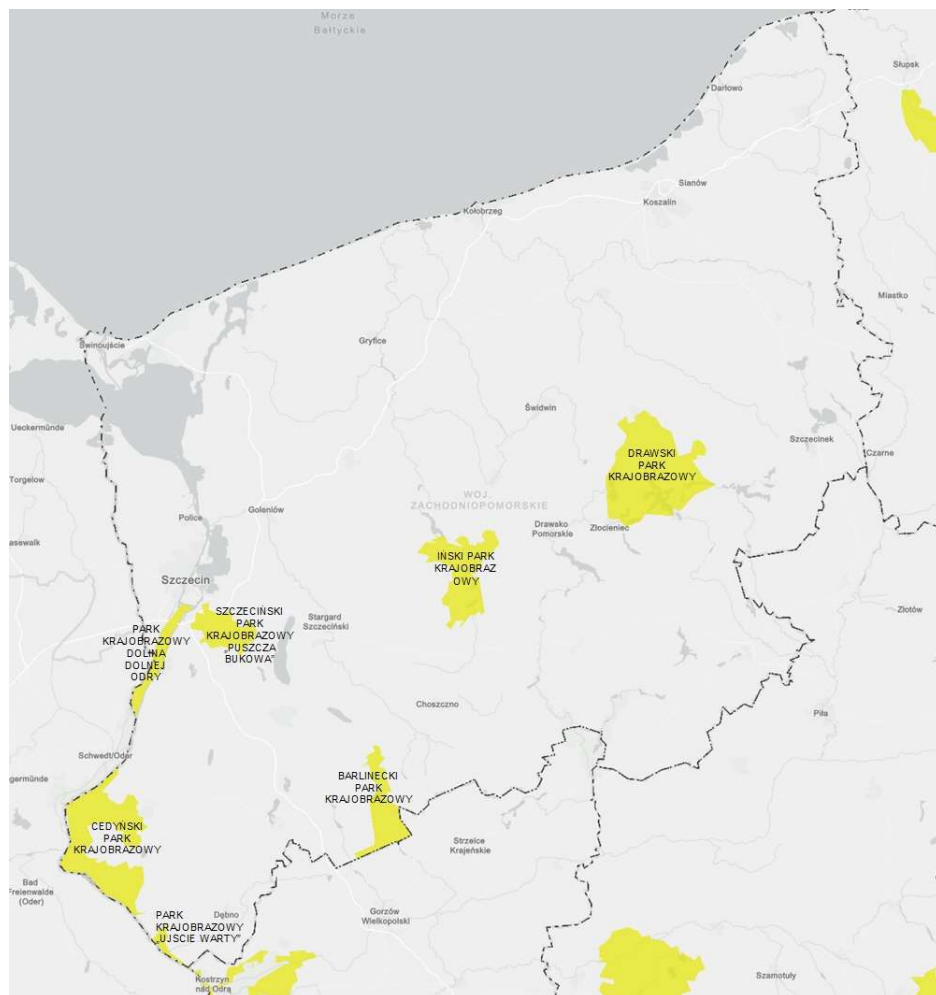

Mapa 2. Miejscowości na trasie Szlaku Gryfitów

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, WWTiT, opracowanie własne

Zmiany zachodzące w zakresie poznawania historii i zauważalne odejście od zwiedzania w stronę doświadczania wymaga przebudowania oferty kulturowej z wystawienniczej na rekonstrukcję. Pomorze Zachodnie może bazować na produktach turystycznych, które mają już ugruntowaną pozycję na mapie Polski, Europy i świata, jak choćby Festiwal Słowian i Wikingów w Wolinie czy Fort Gerharda i Podziemne Miasto w Świnoujściu. W Szczecinie powstaje Morskie Centrum Nauki, ale również w mniejszych ośrodkach, w oparciu o istniejące zasoby rodzą się ciekawe inicjatywy polegające na rekonstrukcji czasu i miejsca, oparte o nowe sposoby eksponowania i poznawania historii, np. w Niechorzu, Moryniu, Siemczynie i Jamnie. Stwarza to też nowe możliwości rozwojowe i promocyjne dla mniej popularnych turystycznie ośrodków kulturalnych w regionie, wymaga jednak ogromnych środków finansowych na inwestycje, przystosowanie działających obiektów do nowych funkcji, a także nakładów na podniesienie kompetencji kadr obsługujących turystów.

W województwie zachodniopomorskim znajduje się siedem parków krajobrazowych, które oprócz funkcji ochronnych dla środowiska pełnią rolę edukacyjną i stanowią coraz ważniejszy element przemysłu czasu wolnego. Infrastruktura turystyczna w parkach krajobrazowych, jako forma uzupełniająca gospodarki turystycznej regionu, ma niebagatelny wpływ na wzmocnienie potencjału turystycznego regionu, szczególnie na obszarach pojeziernych, a jednocześnie jest czynnikiem zapobiegającym antropopresji poprzez kanalizowanie ruchu turystycznego.

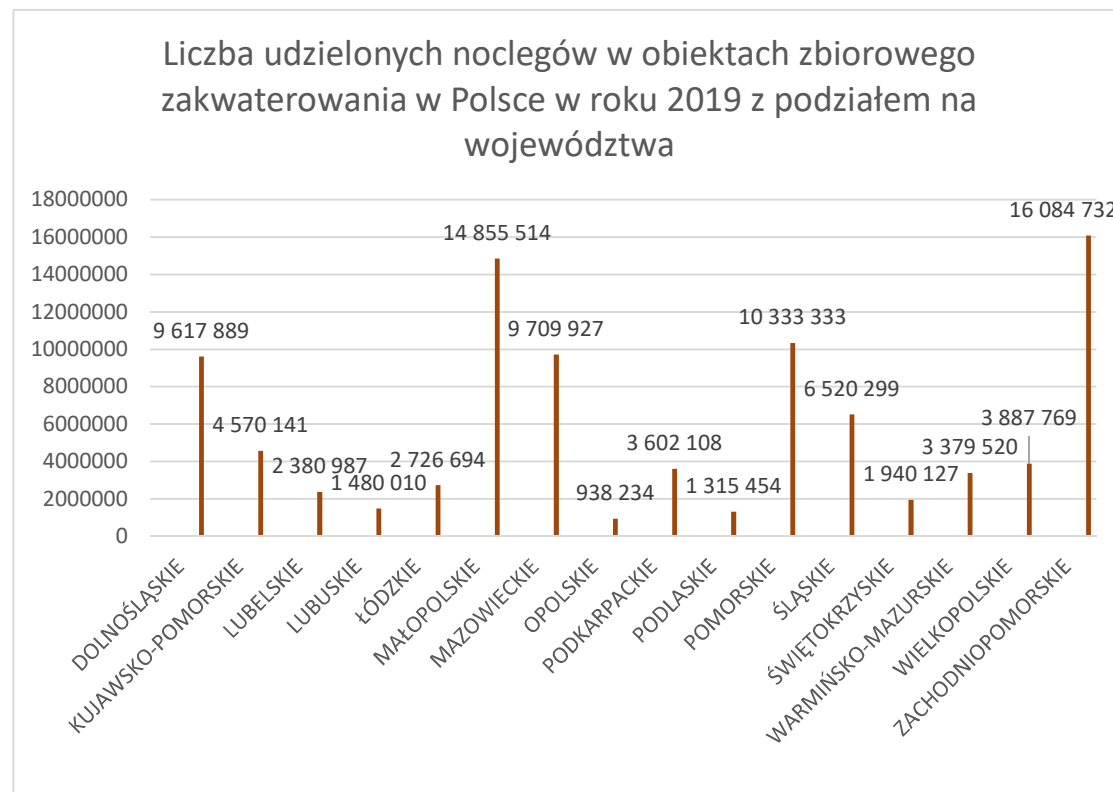
Mapa 3. Rozmieszczenie parków krajobrazowych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego

Nierównomierne rozłożenie walorów endogenicznych regionu najbardziej niekorzystne jest dla centralnej części województwa. Rozwój eko- i agroturystyki będzie wzmocnieniem zasobów przyrodniczych i kulturowych, a typowo rolniczy charakter obszaru należy traktować jako szansę do budowy klastrów rolniczo - turystycznych.

Turystyka kamperowa to jedna z najbardziej rozwijających się gałęzi turystyki w Europie Zachodniej. Położenie województwa tuż przy granicy z Niemcami oraz przy szlakach promowych do Skandynawii, przecinane wciąż rozbudowywaną siecią dróg szybkiego ruchu (S3, S6, S10 i S11) sprzyja rozwojowi alternatywnych form turystyki. Turystyka kamperowa widziana jako uzupełnienie obserwowanego wykluczenia transportowego obszarów o mniejszej intensyfikacji ruchu turystycznego i mniejszym zaludnieniu może tworzyć impulsy do rozwoju ośrodków turystycznych charakteryzujących się wysokim potencjałem turystycznym, ale o niskim zagospodarowaniu turystycznym.

Od wielu lat atrakcyjność i turystyczną popularność tych zasobów potwierdzają dane statystyczne dotyczące dynamiki i skali ruchu turystycznego i wykorzystania bazy noclegowej. Wyjątkowość regionu podkreślają także wyniki różnych rankingów, np. klasyfikujących najatrakcyjniejsze miejscowości wypoczynkowe. Zasoby endogeniczne i antropogeniczne sprawiają, że Pomorze Zachodnie jest jednym z dwóch najchętniej odwiedzanych województw w kraju, co przekłada się także na liczbę turystów. Potwierdzają to również raporty Eurostat. Jednocześnie w regionie notuje się jeden z niższych przyrostów liczby turystów w stosunku do wyników, jakie w tym zakresie osiągają inne województwa, wynikający z będącej na wyczerpaniu chłonności turystycznej nadmorskiej części województwa, najpopularniejszej wśród odwiedzających, a jednocześnie niewystarczającej oferty noclegowej w pojeziernej części regionu.

Wykres 2 Liczba udzielonych noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Polsce w roku 2019 z podziałem na województwa

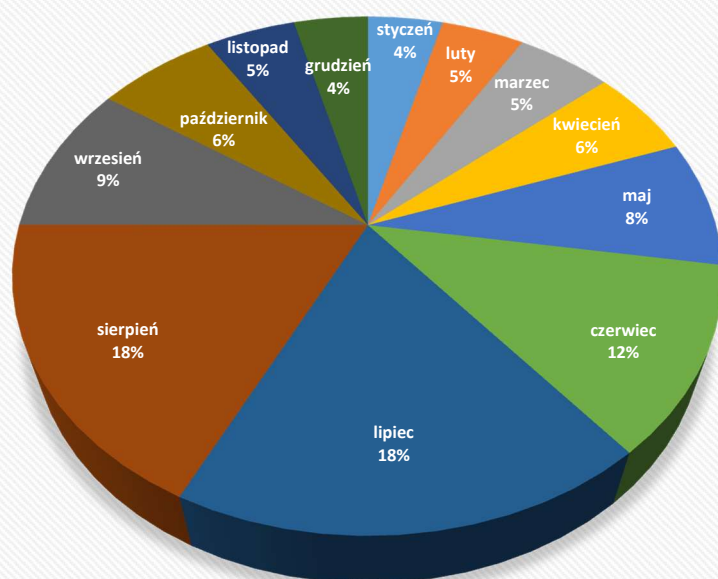
Źródło: GUS

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2019 rok województwo zachodniopomorskie plasowało się na pierwszym miejscu w kraju pod względem ilości udzielonych noclegów – odnotowano 16,1 mln, drugie w kolejności było województwo małopolskie, w którym odnotowano o ponad milion noclegów mniej tj. 14,9 mln. Region zajął w statystykach również pierwsze miejsce pod względem liczby wizyt wielodniowych, uwzględniających tylko nieodpłatne formy zakwaterowania (1662,8 wizyt w przeliczeniu na 1000 ludności), turystów korzystających z obiektów noclegowych (1890,9 turystów w przeliczeniu na 1000 ludności), średniej długości pobytu w obiektach noclegowych (5,0 noclegów) jak i stopnia ich wykorzystania (51,5%). Województwo zajmuje piąte miejsce pod względem liczby wizyt jednodniowych w przeliczeniu na 1000 ludności, co sprawia, że charakter przyjazdowego ruchu turystycznego w regionie można uważać za typowo wypoczynkowy. To właśnie Pomorze Zachodnie jest przez turystów najczęściej wybierane jako miejsce spędzenia dorocznego długiego urlopu. Wszystkie te dane potwierdzają istotną rolę turystyki w gospodarce województwa zachodniopomorskiego.

Rynek turystyczny w Polsce ma charakter dynamiczny i równoległy z ponoszonymi nakładami oraz dokonującymi się przemianami ekonomicznymi i kulturowymi podlega ciągłemu kształtowaniu. Rosnącymi w siłę konkurentami Pomorza Zachodniego są trzy sąsiednie województwa: pomorskie, wielkopolskie i lubuskie. Podejmowane są tam działania mające na celu rozbudowę infrastruktury turystycznej i dodatkowej, co przyciągać ma coraz więcej turystów. Inicjowane są także aktywne działania promocyjne tych regionów oraz organizowane z coraz większą częstotliwością krajowe i międzynarodowe wydarzenia.

Ważną cechą ruchu turystycznego w regionie jest również zjawisko sezonowości, co oznacza wysoce nierównomierne rozłożenie ruchu turystycznego w miesiącach poza sezonem wakacyjnym.

Liczba udzielonych noclegów w województwie zachodniopomorskim w roku 2019 z podziałem na miesiące

Wykres 3 Liczba udzielonych noclegów w województwie zachodniopomorskim w roku 2019 z podziałem na miesiące

Źródło: GUS

W celu wzbogacenia oraz wzmocnienia konkurencyjności oferty turystycznej regionu niezbędna jest dywersyfikacja atrakcji w kierunku ciągłego rozbudowywania infrastruktury dostosowanej do wymogów turystyki aktywnej, rozwoju turystyki kulturowej oraz innych nowych produktów turystycznych związanych z np. enoturystyką lub sektorem silver tourism. Na skutek wystąpienia pandemii COVID-19, ze względów bezpieczeństwa epidemicznego istotne dla wyboru miejsca i formy wypoczynku stają się również czynniki wykraczające poza walory endogeniczne i antropogeniczne, związane z organizacją wypoczynku i funkcjonowaniem administracji lokalnej.

Strategiczny wymiar polityki turystycznej

Ze względu na priorytetowe znaczenie turystyki w gospodarce regionalnej, polityka turystyczna stanowi istotny element całościowego planu działań i rozwoju, którego celem jest tworzenie jak najlepszych dla mieszkańców regionu warunków do życia i pracy oraz nieustanne ich podnoszenie. Oznacza to pojmowanie istniejącego potencjału turystycznego jako jednego z najważniejszych czynników rozwoju regionu, w połączeniu ze skutecznymi działaniami w dziedzinie gospodarki, rozwoju społecznego, ochrony środowiska naturalnego, przy silnym wsparciu samorządu terytorialnego polegającym na inicjowaniu, kreowaniu, wdrażaniu i realizowaniu określonych zadań.

Działania samorządu w sektorze turystyki mają charakter strategiczny i długofalowy. Istotne znaczenie ma zrównoważony rozwój gospodarki turystycznej jako zasadniczego elementu rozwoju lokalnego i subregionalnego w obszarze transgranicznym, wpływający na wzrost liczby miejsc pracy, sprzyjający tworzeniu środowiska korzystnego dla nowych inwestycji oraz powiązań ponadregionalnych i międzynarodowych.

Ze względu na korzystne położenie oraz ponadprzeciętne walory antropogeniczne oraz endogeniczne regionu sektor turystyki i świadczony w jej obrębie szeroki zakres usług stanowi ważny element współczesnej gospodarki w ujęciu lokalnym jak i globalnym. Turystyka staje się polem coraz intensywniejszej rywalizacji i specjalizacji,

co przyczynia się do konieczności systematycznego podnoszenia jakości oferty. Odpowiedzią na panujące trendy jest odpowiednie programowanie polityki samorządu województwa w zakresie rozwoju turystyki, w kierunku rozwiązań sprzyjających zwiększaniu przyjazdowego ruchu turystycznego, podnoszeniu stopnia komercjalizacji i profesjonalizacji oferty turystycznej, równomiernemu rozkładowi i dywersyfikacji oferty turystycznej wpływającym na zwiększanie potencjału turystycznego na obszarze całego województwa, dostosowaniu i optymalizacji działań samorządu lokalnego i regionalnego do realiów postępującej komercjalizacji i sieciowania rynku turystycznego. Wskaźnikiem efektywności podejmowanych działań będzie utrzymanie i umacnianie przez region pozycji krajowego lidera oraz pretendowanie do miana popularnej w skali Europy destynacji turystycznej.

W związku z potrzebą ukierunkowania interwencji przewiduje się wzmocnienie gospodarczego charakteru i znaczenia sektora turystyki poprzez realizację działań o charakterze taktycznym. Obejmować one będą w szczególności: budowę lokalnych i regionalnych rynków turystycznych angażujących różnego rodzaju podmioty, budowę lokalnych i regionalnych sieci powiązań podmiotów z sektora turystyki – wzmacnianie usieciowienia i koordynacji oferty turystycznej, wsparcie w procesie tworzenia koncepcji i mechanizmów funkcjonowania produktów turystycznych o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym, wsparcie i kreowanie działań służących komercjalizacji i budowie silnej pozycji rynkowej usług turystycznych, wsparcie informatyzacji obsługi rynku turystycznego, podnoszenie jakości kadr obsługi turystyki, monitoring i certyfikacja infrastruktury turystycznej oraz monitoring atrakcyjności turystycznej poszczególnych obszarów.

Kluczowy wymiar polityki turystycznej jest ukierunkowany na angażowanie we współpracę szerokiego grona podmiotów odpowiedzialnych za rozwój turystyki, w szczególności z sektora gospodarczego, a także lokalnych społeczności. Sukces w realizacji strategicznych założeń polityki, wymaga dalszej kontynuacji działań na rzecz tworzenia stabilnych ekonomicznych podstaw gospodarki w regionie, z zachowaniem odpowiedniego poziomu komercjalizacji i profesjonalizacji, jednakże z utrzymaniem powszechności i dostępności oferty. Niezbędne jest także stworzenie takich warunków otoczenia gospodarczego, które umożliwią wchodzenie na rynek nowych podmiotów.

Dokumenty strategiczne i programowe/kierunkowe dotyczące rozwoju turystyki

Turystyka stanowi istotną dziedziną gospodarki województwa zachodniopomorskiego i jest akceleratorem aktywizacji gospodarczej i społecznej, rozwoju regionalnego, a także narzędziem do pogłębiania procesów integracyjnych.

Z uwagi na fakt, że turystyka wpływa również na popyt na usługi i produkty w innych sektorach, jej pośrednie znaczenie dla rozwoju regionu jest znacznie większe. Jako silnie powiązana z rozwojem kultury, sportu, ochroną środowiska, z rolnictwem, transportem, zdrowiem i rehabilitacją znajduje odniesienia w znakomitej większości dokumentów strategicznych Europy i Polski.

Poziom europejski

Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUEMB) jest jedną z czterech strategii makroregionalnych wdrażanych na obszarze Unii Europejskiej. Obejmuje 8 państw Unii Europejskiej graniczących z Bałtykiem (PL, DE, DK, EE, SE, FI, LT, LV). Jednym z trzech głównych filarów tematycznych Strategii jest „Wzrost dobrobytu” (Increase Prosperity), cel cząstkowy – poprawa konkurencyjności regionu Morza Bałtyckiego na rynku globalnym, w ramach którego jako jeden z obszarów tematycznych wskazano turystykę jako wzmacnianie spójności makroregionu za pomocą turystyki.

Poziom krajowy

Samorząd województwa prowadzi działania na rzecz rozwoju turystyki w regionie na mocy przepisów prawa regulujących jego działalność. Wszelkie działania podejmowane są w oparciu o:

1. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571, 1815)
Art. 14 ust. 1 pkt 11 Samorząd województwa wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim określone ustawami, w szczególności w zakresie: kultury fizycznej i turystyki;
Art. 11 ust. 2 pkt 2 Samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju województwa, na którą składa się: utrzymanie i rozbudowa infrastruktury społecznej i technicznej o znaczeniu wojewódzkim;

- Art. 11 ust. 2 pkt 8 Samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju województwa, na którą składa się: promocja walorów i możliwości rozwojowych województwa;
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55).
- Art. 105 ust. 4 pkt 2 Do zadań dyrektora parku krajobrazowego należy organizacja działalności edukacyjnej, turystycznej oraz rekreacyjnej;
- Art. 107 ust. 2 pkt 6 Do zadań Służby Parku Krajobrazowego należy prowadzenie edukacji przyrodniczej w szkołach i wśród miejscowego społeczeństwa, a także promowanie wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i turystycznych parku krajobrazowego;
3. Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2019r. poz. 548);

Zgodnie z ustawą o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy lub jego miejsce zamieszkania jest organem właściwym do prowadzenia rejestru przedsiębiorców turystycznych. Ponadto marszałek:

- dokonuje wpisu przedsiębiorcy turystycznego do rzeczowego rejestru lub zmian danych we wpisie,
- wydaje decyzję o wykreśleniu przedsiębiorcy w związku z zaprzestaniem wykonywania przez niego działalności objętej wpisem,
- wydaje decyzję o 3-letnim zakazie wykonywania działalności jw. oraz o zakazie uzyskania wpisu do rejestru, w tym decyzje dot. stwierdzenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub przedsiębiorcy ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu,
- wydaje decyzję o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru oraz o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem na okres 3 lat na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego,
- na podstawie zawiadomień dokonuje:
 - o zawieszenia działalności objętej wpisem w rejestrze,
 - o wznowienia działalności objętej wpisem w rejestrze,
 - o przedłużenie terminu zawieszenia działalności objętej wpisem w rejestrze.

Marszałek województwa jest upoważniony także do kontroli prowadzonej przez przedsiębiorcę turystycznego działalności zgodnie z uzyskanym wpisem do rejestru oraz osób nieposiadających wpisu do rejestru w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy prowadzona działalność wymaga uzyskania wpisu oraz agentów turystycznych i innych osób zawierających z podróżnymi umowy o udział w imprezie turystycznej w imieniu organizatorów turystyki w zakresie spełniania przez nich obowiązków określonych ustawą.

4. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 238).

Na podstawie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych marszałek województwa, realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, dokonuje zaszeregowania obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów, nadaje kategorie oraz prowadzi ich ewidencję. Na wniosek przedsiębiorcy, który zamierza rozpocząć świadczenie usług hotelarskich w obiekcie hotelarskim marszałek województwa wydaje przyrzeczenie zaszeregowania obiektu hotelarskiego do danego rodzaju obiektu i kategorii tzw. promesę. Ponadto w ramach prowadzonego nadzoru nad obiektami hotelarskimi (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, schroniska), marszałek województwa prowadzi kontrolę przestrzegania wymagań m.in. co do wielkości obiektu, wyposażenia oraz zakresu świadczonych usług.

Dodatkowo kierunki rozwoju wyznaczają dokumenty strategiczne na poziomie krajowym. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030”, zakładająca rozwój gospodarczy i społeczny w perspektywie do 2030, wśród celów strategicznych wymienia wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych. Strategia przewiduje dla turystyki rolę ogniwa w powiązaniach funkcjonalnych dla zwiększenia szans rozwojowych słabszych obszarów z centrami wzrostu, tj. ośrodkami regionalnymi i subregionalnymi, a tych z metropoliami. Ponadto źródłem wzrostu atrakcyjności polskich obszarów wiejskich będzie rozwój turystyki ekologicznej.

Cel główny Strategii Polski Zachodniej - Wzrost konkurencyjności Polski Zachodniej w wymiarze europejskim przez efektywne wykorzystanie potencjałów makroregionu; w celu szczegółowym 2 przewiduje budowę oferty

gospodarczej makroregionu. Zgodnie ze Strategią, rozwojowi współpracy ponadregionalnej na rzecz zwiększenia konkurencyjności makroregionu będą służyć działania zmierzające do wypracowania oferty gospodarczej bazującej na potencjale gospodarczym i turystycznym. W zakresie turystyki powinny to być działania zmierzające do wypracowania oferty gospodarczej bazującej m.in. na potencjale turystycznym, który może zostać skutecznie wykorzystany do pobudzania procesów rozwojowych. Walory przyrodniczo-kulturowe terenu, a także korzystne położenie w Europie obszaru Polski Zachodniej stanowią znaczący, lecz nie w pełni wykorzystany potencjał rozwojowy.

Poziom regionalny

W województwie zachodniopomorskim funkcjonuje Zachodniopomorski Model Programowania Rozwoju jako trójszczeblowy system regionalnych dokumentów strategicznych oraz zasady ich wdrażania. Model ten jest ściśle powiązany z instrumentami krajowej polityki regionalnej, instrumentami finansowymi szczebla krajowego i regionalnego oraz praktyką współpracy z podmiotami zewnętrznymi. W ramach Zachodniopomorskiego Modelu Programowania Rozwoju realizowany jest obowiązkowy katalog celów rozwojowych województwa określony w art. 11.1. Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa i dedykowanych im działań. Pierwszy szczebel programowania strategicznego tworzą: Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego. Drugi szczebel programowania tworzą: sektorowe Polityki Rozwoju oraz Programy Strategiczne, trzeci stanowią Sektorowe Dokumenty Programowe, wymagane na poziomie regionalnym zarówno z mocy stosownych ustaw, jak i z racji wdrażania przez samorząd programowania rozwoju w różnych dziedzinach życia.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030, uchwalona przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 28 czerwca 2019 roku, wymienia turystykę jako jedną z najważniejszych dziedzin gospodarki Pomorza Zachodniego. Składają się na to wyjątkowość i bogactwo walorów naturalnych (m.in. bogactwo akwenów, a także sąsiadujących z nimi rozległych obszarów leśnych i terenów chronionych), zasoby kulturowe, a także duży potencjał uzdrowiskowy i największa w kraju, zróżnicowana baza noclegowa (skoncentrowana głównie w pasie nadmorskim) oraz dobra dostępność dla turystów. Wszystko to sprawia, że województwo zachodniopomorskie jest absolutnym krajowym liderem w dziedzinie turystyki.

Szeroki zakres oddziaływania turystyki na rozwój regionu zachodniopomorskiego powoduje, że Polityka turystyczna Pomorza Zachodniego realizuje wszystkie cele strategiczne strategii województwa wraz z celami kierunkowymi, w różnym zakresie i w różnej szczegółowości.

Ważnym dokumentem dla rozwoju turystyki i zagospodarowania turystycznego jest Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego. Plan jest elementem regionalnego planowania strategicznego, w którym następuje konkretyzacja przestrzenna celów strategicznych województwa. Określa uwarunkowania, zasady i kierunki kształtowania struktury przestrzennej województwa w taki sposób, aby stworzyć korzystne warunki dla rozwoju gospodarczego, wzrostu poziomu i jakości życia oraz konkurencyjności regionu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Odniesienia do turystyki znajdują się niemal we wszystkich celach polityki przestrzennej regionu zapisanych w Planie; poświęcono jej również w całości jeden z kierunków celu VII. Wzrost i rozwój gospodarczy – kierunek 4. Wspieranie wzrostu gospodarczego poprzez rozwój turystycznego potencjału endogenicznego województwa.

W obszarze zarządzania turystyką na poziomie regionu funkcjonują dokumenty o charakterze rozwojowo – programowym:

1. Program rozwoju infrastruktury portów i przystani żeglarskich województwa zachodniopomorskiego w regionie Odry, Zalewu Szczecińskiego i wybrzeża Morza Bałtyckiego;
2. Program rozwoju turystyki wodnej na obszarze Pojezierza Drawskiego, Myśliborskiego i Wałeckiego oraz w dorzeczu Parsęty i Regi;
3. Program rozwoju turystyki wodnej na obszarze dorzecza rzeki Odry oraz jeziora Dąbie i jeziora Miedwie;
4. Koncepcja rozwoju i komercjalizacji zachodniopomorskich szlaków kulturowych wraz z programem ich wdrażania, zarządzania i promocji;

5. Koncepcja utworzenia, rozwoju i komercjalizacji zachodniopomorskiego szlaku „Parki, ogrody, krajobrazy, smaki Pomorza Zachodniego bramą do poznania regionu” wraz z programem wdrażania, zarządzania i promocji;
6. Koncepcja sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego.

Ukierunkowanie interwencji

Miniona dekada przyniosła ogromne zmiany w sposobie postrzegania i funkcjonowania turystyki w regionie. Wiążą się one z dużymi nakładami inwestycyjnymi, zwrotem ku jakości i efektywności usług turystycznych, prymatem produktu turystycznego jako podstawowej formy formułowania oferty turystycznej i zarządzania nią. Działania samorządu województwa w znacznej mierze związane były z wdrożeniem tego paradygmatu, tworzeniem dla niego ram organizacyjnych i udzielaniem wsparcia finansowego oraz pomocą w angażowaniu środków zewnętrznych. Z powodzeniem dążono do profesjonalizacji programowania, planowania i nadzoru nad rozwojem turystyki na poziomie regionu, znajdując przy tym coraz lepiej przygotowanych i skutecznych w działaniu partnerów wśród operatorów poszczególnych produktów oraz w strukturach lokalnych organizacji turystycznych.

Kontynuacja pozytywnych trendów i zapoczątkowanych zmian polegać będzie na dalszym wzmacnianiu relacji i usprawnianiu przepływu treści, inspiracji, doświadczeń oraz wszelkiego rodzaju kapitału pomiędzy sferą samorządową, środowiskami lokalnymi, organizatorami i animatorami turystyki i rekreacji oraz biznesem. W dalszym ciągu wykorzystywane są źródła finansowania inwestycji oraz podnoszenia jakości obsługi ruchu turystycznego udostępniane na poziomie krajowym i w ramach programów międzynarodowych. Preferowany model zarządzania ofertą i infrastrukturą turystyczną w regionie opiera się na równoważeniu finansowania ze strony samorządu przez komercjalizację usług, poszerzanie ich zakresu przez podmioty działające na rynku, przy jednoczesnym zwiększaniu zdolności do nawiązywania partnerstw i wymiany dóbr o charakterze niefinansowym w użytkowaniu zasobów turystyki (wolontariat, aktywizowanie dzieci, seniorów i innych grup użytkowników, uzupełnianie potencjału produktów turystycznych o walory kulturowe itp.).

Głównymi aspektami ukierunkowania polityki samorządu województwa w zakresie rozwoju i wzmacniania turystyki na Pomorzu Zachodnim są:

1. Koncentracja na wybranych typach turystyki w regionie

Ze względu na doskonałe warunki do ciągłego rozwijania się turystyki w regionie samorząd w obszarze rozwoju i podnoszenia jakości kluczowych produktów turystycznych regionu określa stopień intensywności i dynamiki działań. Priorytetami rozwojowymi sformułowanymi przez samorząd województwa w obszarze intensyfikacji i podnoszenia jakości kluczowych produktów turystycznych regionu są:

1. rozwój turystyki wodnej w tym przede wszystkim:
 - 1) kontynuacja działań na rzecz rozwoju i umocnienia pozycji Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego,
 - 2) kontynuacja działań na rzecz rozwoju sieci szlaków kajakowych;
2. rozwój turystyki rowerowej – dokończenie budowy sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego i infrastruktury tworzącej ten produkt turystyczny oraz tworzenie nowych produktów turystycznych w oparciu o ten typ turystyki budowa lokalnych tras rowerowych połączonych z trasami głównymi, tworzenie infrastruktury, miejsc i oferty usług przyjaznych rowerzystom;
3. rozwój innych form turystyki aktywnej, w tym golfowej, nordic walking, off road;
4. rozwój turystyki poznawczej i kulturowej, w tym przede wszystkim:
 - 1) rozwój produktów kulturowych opartych o dziedzictwo kulturowe regionu oraz historyczną rekonstrukcję miejsca i czasu,
 - 2) rozwój i promocja produktów kulturowych wpisujących się w Europejskie Szlaki Kulturowe;
5. kontynuacja działań na rzecz rozwoju turystyki rehabilitacyjnej, uzdrowiskowej oraz Wellness & Spa;
6. rozwój form turystyki uwzględniających potrzeby turystyki rodzinnej, dzieci i młodzieży oraz silver tourism;
7. rozwój turystyki przyrodniczej, wiejskiej, ekoturystyki i enoturystyki.

2. Podnoszenie poziomu i standardu infrastruktury turystyki i jej bezpośredniego otoczenia

Samorząd województwa pozostaje wiodącym inicjatorem i koordynatorem działań inwestycyjnych w sektorze turystyki na poziomie regionalnym oraz kluczowym partnerem środowisk lokalnych w zakresie podejmowania tego rodzaju aktywności. Jego punkt widzenia uwzględnia zarówno standard, funkcjonalność i ekonomiczną zasadność podejmowanych przedsięwzięć, jak też ich kontekst, w szczególności relacje z otoczeniem infrastrukturalnym i łaodem przestrzennym całego regionu i poszczególnych miejscowości. W coraz większym stopniu samorząd kładzie nacisk na rozwiązywanie realnych potrzeb, niwelowanie deficytów i ogólne podnoszenie jakości życia mieszkańców w miejsce prymatu pozyskiwania środków zewnętrznych i podejmowania inwestycji jako dominującego modelu interwencji publicznej w sferze turystyki i jej otoczenia. Poprzez ponoszone nakłady i pozyskiwane zasoby infrastrukturalne województwo zachodniopomorskie dąży do utrzymania i wzmocnienia pozycji najważniejszej destynacji turystycznej w kraju przy jednoczesnym rozszerzaniu, wzbogacaniu i profesjonalizacji oferty oraz wzmocnieniu potencjału jej operatorów.

3. Wzmacnianie samodzielności organizacyjnej i ekonomicznej operatorów produktów turystycznych

Województwo zachodniopomorskie jest silne siłą i zdolnością do działania swoich mieszkańców oraz tworzonych przez nich wspólnot, środowisk i podmiotów. Zachowując odpowiedzialność za realizację przewidzianych mocą prawa i podejmowanych samodzielnie zobowiązań samorząd województwa dokłada wszelkich starań do uzyskania przez operatorów produktów turystycznych oraz wszelkiego rodzaju interesariuszy rynku turystyki operacyjnej zdolności do efektywnego działania, podejmowania inwestycji oraz systematycznego podnoszenia jakości oferty całego regionu. Premiowane są przy tym działania służące sieciowaniu, koordynacji oraz interoperacyjności w funkcjonowaniu rynku turystycznego, a także umożliwiające możliwie szeroki, niedyskryminujący, aktywizujący i ekonomicznie uzasadniony udział w turystyce. Za sprawą kumulowanego potencjału sektor turystyki i aktywne w jego obrębie podmioty powinny w coraz większym stopniu wpływać na lokalny i regionalny krajobraz ekonomiczny i społeczny, stanowiąc impuls dla żywych procesów ekonomicznych i ich korzystnych efektów z korzyścią dla całej społeczności województwa.

Samorząd województwa rozeznaje szerokie pole dla aktywności dużego grona podmiotów ze sfery administracji, różnego rodzaju instytucji, partnerów społecznych oraz biznesu mogących realizować swoje cele w porozumieniu i koordynacji z interwencją samorządu. Ich potencjał oraz wola działania będą włączane w koncepcje poszczególnych rozwiązań i przedsięwzięć, z uwzględnieniem autonomii i efektywności działań każdej ze stron.

Cele polityki

Wskazane przez województwo zachodniopomorskie obszary interwencji, ze względu na występowanie licznych walorów i atrakcji turystycznych mają potencjał rozwojowy. Wymagają one podjęcia określonych działań mających na celu wykorzystanie zidentyfikowanego potencjału. Wyznacznikami kierunków działania zgodnych z obszarami interwencji jest określenie i dążenie do realizacji celu głównego dla turystyki na Pomorzu Zachodnim oraz cele szczegółowe służące osiągnięciu celu głównego, określonego jako **„Rozwój infrastruktury i wzmacnianie funkcji społecznej turystyki w celu podnoszenia jakości życia mieszkańców regionu”**. Cel ten jest realizowany przez cele szczegółowe.

Cel 1. Profesjonalizacja programowania i zarządzania turystyką

Programowanie i zarządzanie rozwojem turystyki wymaga ciągłego doskonalenia, aby nadążyć za zmieniającym się światem i możliwościami, jakie niesie postęp cywilizacyjny, gospodarczy i technologiczny. Oznacza to postęp w zarządzaniu wiedzą i jej szerszy obieg. Bardziej wyrafinowane produkty i mechanizmy wymagają większych kompetencji, ale i odwrotnie – to racjonalniej wykorzystywana wiedza pozwoli w konsekwencji na zwiększenie konkurencyjności regionu, w tym przypadku w dziedzinie turystyki.

Od jakości zarządzania procesem programowania i wdrażania polityk publicznych w dużej mierze zależy zdolność samorządu do pełnienia obecnie i w przyszłości swojej roli lidera środowisk lokalnych i regionalnych. Wymaga ona uzyskania dostępu do odpowiedniej wiedzy, woli jej gromadzenia i skutecznego zarządzania nią, stałego poszerzania i zdolności do twórczego stosowania.

Samorząd województwa dąży do uzyskania sprawności operacyjnej zarówno w kontekście podejmowanych przez siebie aktywności, jak i w praktyce funkcjonowania wszystkich współpracujących z nim podmiotów. Turystyka i dotyczące jej procesy rozwojowe wraz z realizacją stosownej polityki publicznej jest traktowana jak przestrzeń uzupełniających się, wspólnych i ukierunkowanych na zbliżone cele działań rozwojowych.

W turystyce zawiera się ogromny potencjał do integrowania społeczności, aktywizowania nowych potencjałów, wzmacniania sfery ekonomicznej przez elementy kultury, tożsamości i wszelkich przejawów zaangażowania publicznego mieszkańców regionu. Niezwykle istotne jest zatem tworzenie optymalnych warunków dla współdziałania wszystkich podmiotów podzielaających taką wizję turystyki w gospodarce i życiu publicznym. Praktyczny aspekt tego zagadnienia stanowi poszerzanie grona instytucji i podmiotów bezpośrednio angażujących się w organizację i zarządzanie rozwojem turystyki, a także stałe podnoszenie kultury i efektywności ich współdziałania.

Przedmiotowy fundament rozwoju potencjału turystycznego w regionie stanowią produkty turystyczne. Ich wzmocnienie, profesjonalizacja zarządzania, a także racjonalna rozbudowa i modernizacja to warunek zarówno zwiększenia ruchu turystycznego i jego dynamizacji poprzez bardziej precyzyjne ukierunkowanie oraz zaspokojenie oczekiwań turystów, ale także systematycznego wzmacniania podmiotów zarządzających organizacją i infrastrukturą turystyki. Działania tego rodzaju muszą być prowadzone w sposób ciągły, z intencją uzyskania skonkretyzowanych celów rozwojowych. Nie angażując się bezpośrednio w zarządzanie produktami turystycznymi samorząd województwa uznaje je za szczególnie istotną sferę współdziałania ze wszystkimi podmiotami uczestniczącymi – poprzez aktywność organizacyjną czy też finansową – w rozwoju turystyki na Pomorzu Zachodnim.

Cel 1.1. Wzmocnienie kompetencji i partycypacji w programowaniu i zarządzaniu rozwojem turystyki

Działania realizowane w ramach celu to m.in.

- Wzmocnienie systemu zarządzania wiedzą o zasobach, przedsięwzięciach i trendach związanych z rozwojem turystyki
- Wzmocnienie kompetencji służących zaspokajaniu współczesnego zapotrzebowania na standard usług turystycznych
- Budowa i rozwój tematycznych baz danych
- Organizacja wsparcia merytorycznego, organizacyjnego i finansowego dla rozwoju sektora turystyki w regionie
- Rozwój stref aktywizacji turystyki i zakresu ich oddziaływania na otoczenie
- Monitoring działań i trendów rozwoju sektora turystyki w regionie i w Polsce
- Rozszerzenie stosowania instrumentów programowania rozwoju i powiązanych z nim konsultacji społecznych
- Rozwój współpracy z sąsiednimi regionami w zakresie zarządzania turystyką

Cel 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału produktów turystycznych

Działania realizowane w ramach celu to m.in.

- Ewaluacja rozwoju produktów turystycznych w regionie
- Wspieranie rozszerzania zakresu usług świadczonych w ramach produktów turystycznych
- Podnoszenie standardów ochrony środowiska, dostępności oraz zachowania równości szans i niedyskryminacji w rozwoju i funkcjonowaniu oferty turystycznej regionu.

Cel 2. Budowa marki turystycznej regionu

Informacja wytworzona i sformatowana według wymogów stosowanych narzędzi jej rozpowszechniania musi zostać w sposób skuteczny dostarczona do właściwych jej odbiorców. Podlegają one stałej reorganizacji i specjalizacji, zmieniają się także wzorce percepcji i modele konsumowania produktów i wrażeń składających

się na ofertę turystyczną. Efektywne rozpowszechnianie dotyczących jej informacji wymaga stałego dostosowywania do tych zmiennych uwarunkowań.

Samorząd województwa dąży do stałego podnoszenia zdolności do prowadzenia wielokierunkowego dialogu dotyczącego atrakcyjności turystycznej regionu oraz angażowania w korzystanie z jego oferty, w szczególności poprzez zakup usług i produktów turystycznych. Sama konstrukcja i kierunkowanie oferty podporządkowane jest zarówno wzmocnieniu efektu i konsekwencji komercjalizacji oferty, jak i maksymalnemu poszerzeniu zasięgu jej dotarcia, przy uwzględnieniu skali i jakości dostępu do publicznych, otwartych zasobów. Dbłość o uwzględnienie i godzenie obu tych modeli aktywności turystycznej – komercyjnego i opartego na dostępności sfery publicznej – jest składnikiem wysokiej jakości działań informacyjnych angażujących możliwie szerokie spektrum gestorów usług i podmiotów zaangażowanych w ich upowszechnianie.

Niezbędne jest wzbogacanie arsenału własnych narzędzi promocji turystycznej regionu, jak też sprzyjanie wdrażaniu ich przez podmioty sektora. Należy przy tym sięgać po nowe rozwiązania i obszary tematyczne, w tym ku kwestiom środowiskowym, aspektom bezpieczeństwa itp.

Cel 2.1. Rozwój narzędzi budowy turystycznego wizerunku Pomorza Zachodniego

Działania realizowane w ramach celu to m.in.

- Aktywna współpraca z operatorami i liderami produktów turystycznych
- Wsparcie w zakresie podnoszenia poziomu bezpieczeństwa
- Wsparcie w zakresie umacniania wizerunku turystyki przyjaznej środowisku

Cel 2.2. Upowszechnianie i ukierunkowanie informacji o ofercie turystycznej

Działania realizowane w ramach celu to m.in. identyfikacja i profilowanie grup docelowych – odbiorców informacji o ofercie turystycznej regionu

Cel 3. Rozwój i wzmocnienie zasobów infrastrukturalnych turystyki

Infrastruktura turystyczna wymaga zarówno modernizacji, jak i dalszego rozwoju. Samorząd dba o możliwie wysokie standardy infrastruktury turystycznej, a także sprzyja angażowaniu nowych źródeł – w szczególności środków niepublicznych – w jej rozwój.

Należy przyjąć, że istotnej grupy obiektów nie będzie można utrzymać w należyтым stanie w obecnym przyporządkowaniu właścicielskim i z zachowaniem bezpośredniej funkcji turystycznej. Podstawową barierę stanowią tu ograniczenia finansowe. Wobec tego przewidywane jest podjęcie działań na rzecz rozpoznania możliwości i przygotowania rozwiązań zmierzających do modyfikacji dotychczasowego przyporządkowania (właścicielskiego i funkcjonalnego) i uzyskania możliwości działania na rzecz przygotowania przedmiotowej infrastruktury do dalszej eksploatacji. Samorząd województwa wspiera w tym działaniu bezpośrednich operatorów obiektów, w szczególności samorządy lokalne, działając w sferze wypracowania i wdrożenia systemowych rozwiązań i uzyskania pożądanego stanu prawnego i finansowego dla wdrażanego działania.

Ze względu na rozmieszczenie naturalnych atrakcji turystycznych w regionie występuje duża sezonowość. Jednym ze sposobów jej zmniejszenia jest kreowanie popytu wewnętrznego na usługi typu gastronomia, hotelarstwo, kultura, itp., co zwłaszcza w pasie pojezierzy pozwoli na funkcjonowanie działalności związanej z turystyką poza sezonem i zapewni podaż w czasie wysokiego sezonu turystom przyjazdowym.

Stan i charakter istniejącej infrastruktury turystycznej regionu w kontekście nowej perspektywy finansowej UE oraz zachodzących procesów profesjonalizacji i komercjalizacji turystyki wymaga systemowej oceny i formułowania wniosków dotyczących jej funkcji oraz mechanizmów zarządzania i eksploatacji. Ocena taka musi wyjść poza dominujące w wielu przypadkach przekonanie o oczywistości i powszechności funkcji turystycznych, skupić się na aktualnym i obiektywnym oraz wykraczającym w przyszłość oglądzie stanu rzeczy, przy uwzględnieniu zewnętrznych punktów widzenia. Dokonana analiza powinna w maksymalnym stopniu przygotować branżę turystyczną do efektywnego funkcjonowania w szerszym kontekście społeczno – ekonomicznym, z uwzględnieniem dominujących trendów, minimalizacją barier i ograniczeń związanych ze ścisłym sektorowym przyporządkowaniem, a także z opcją otwarcia na dopływ kapitału, rozwiązań technicznych i technologicznych oraz nowych metod zarządzania.

Lokalne samorządy oraz publiczne i pozarządowe organizacje zajmujące się obsługą oferty turystycznej powinny nabrać silnego przekonania o potrzebie racjonalnej i zrównoważonej komercjalizacji sektora jako właściwego sposobu podniesienia jakości i rentowności realizowanych przedsięwzięć. Wymaga to wytężonej pracy na rzecz upowszechnienia ogólnych założeń, jak i praktycznych rozwiązań stosowanych w codziennej działalności tego rodzaju podmiotów. Równie dojmująca jest potrzeba dostarczenia sferze biznesu rzetelnej wiedzy o specyfice, obawach, potencjale i potrzebach partnerów publicznych i społecznych w tym zakresie.

Środki własne samorządów, a tym bardziej organizacji pozarządowych, nie będą wystarczające dla rozwoju w zadowalającej perspektywie czasowej infrastruktury turystycznej regionu. Niezbędne jest analizowanie perspektyw dotyczących pełniejszego zaangażowania w tym obszarze kapitału zewnętrznego i – w przypadku sformułowania pozytywnych wniosków – podjęcie stosownych działań informacyjnych, promocyjnych i organizacyjnych. Jak można sądzić, niewykorzystane i potencjalnie dostępne rezerwy w tym względzie są znaczne. Wypracowanie i wdrożenie koncepcji regionalnego systemu turystyki jako atrakcyjnej lokalizacji dla inwestycji kapitałowych będzie służyło ich dalszej maksymalizacji. Samorząd regionalny na tej bazie dąży do ukształtowania nowego, prężnego rynku angażującego znaczny kapitał i przyczyniający się do intensyfikacji ruchu turystycznego oraz wzrostu przychodów lokalnych podmiotów przy zachowaniu wysokiej jakości i dostępności przestrzeni publicznej oraz podmiotowości i sprawczości lokalnych środowisk.

Cel 3.1. Modernizacja infrastruktury turystycznej w wybranych sektorach

Działania realizowane w ramach celu to m.in.

- Identyfikacja stanu i potrzeb w dziedzinie rozwoju infrastrukturalnego turystyki w skali regionu
- Wsparcia w formułowaniu koncepcji modernizacji bazy turystycznej i wdrażaniu projektów w oparciu o strefy aktywizacji turystyki
- Analiza stanu i działania organizacyjne na rzecz podnoszenia standardu, kategoryzacji i rekategoryzacji obiektów turystycznych

Cel 3.2. Przygotowanie i wdrożenie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych

Działania realizowane w ramach celu to m.in.

- Tworzenie warunków dla kapitałowego zaangażowania sfery pozabudżetowej w rozwój infrastruktury turystycznej
- Opracowanie i wdrożenie listy indykatywnej kluczowych inwestycji w infrastrukturę turystyczną w regionie

Cel 3.3. Zwiększenie wykorzystania potencjału w dziedzinie zarządzania informacją turystyczną i wiedzą o turystyce

Działania realizowane w ramach celu to m.in.

- Wzmocnienie systemu regionalnej informacji turystycznej
- Rozwój systemów bezpośredniego monitoringu ruchu turystycznego i wykorzystania bazy turystycznej

Cel 4. Budowa i umacnianie pozycji rynkowej turystyki regionu

Samorząd województwa zachodniopomorskiego dąży konsekwentnie do wzmocnienia ekonomicznych fundamentów funkcjonowania i rozwoju turystyki. W coraz większym stopniu ma się ona stawać ważnym elementem regionalnej gospodarki, przy zachowaniu możliwie szerokiej dostępności dla wszystkich środowisk i grup mieszkańców. Turystyka powinna przy tym stanowić sektor oferujący atrakcyjne miejsca pracy, służący wzmocnianiu przedsiębiorczości i lokujący się możliwie wysoko w porządku łańcuchów wartości, w których uczestniczy regionalna gospodarka.

Podstawowy wymiar działań samorządu regionalnego w obszarze przewyższenia deficytu środków na rozwój infrastruktury turystycznej stanowi formułowanie przedmiotowych, bezpośrednich zachęt i informacji dla sektora prywatnego. W poczynaniach samorządu, jako potencjalny partner i uczestnik inicjatyw w ramach stref aktywizacji turystyki, jest on szczególnie istotnym adresatem podejmowanych przedsięwzięć i rozwiązań, punktem odniesienia dla aktywności zmierzającej do profesjonalizacji i komercjalizacji turystyki na Pomorzu Zachodnim.

Środowiska lokalne i podmioty z branży turystycznej, zwłaszcza działające na styku administracji i sektora pozarządowego, odczuwają trudności w dostosowywaniu się do realiów współczesnego, szybko zmieniającego się rynku. Brak należytego wsparcia może znacznie utrudniać proces ich adaptacji do tego komercyjnego kontekstu, a nawet prowadzić do degradacji istniejących struktur i potencjalnych produktów turystycznych. Na samorządzie spoczywa szczególna odpowiedzialność za formułowanie rozwiązań pozwalających zachować tego rodzaju cenne zasoby, doprowadzaniu do profesjonalizacji działalności i wspieranie uzasadnionej, pomyślnej komercjalizacji usług.

Stopniowo wyczerpuje się formuła działań mających na celu prostą intensyfikację ruchu turystycznego w regionie. Systematycznie podejmowane są działania na rzecz jego porządkowania w oparciu o tworzenie produktów turystycznych, coraz dalej idące zaadresowanie oferty, zwiększenie przychodów związanych z obsługą ruchu turystycznego. Niezbędne jest dalsze zabieganie o uzyskanie coraz lepszych parametrów opisujących skalę i intensywność ruchu turystycznego w regionie.

Samorząd regionalny podejmuje działania mające na celu uzyskanie pozytywnej zmiany w ściśle zidentyfikowanych obszarach. Jego wysiłki skierowane są na wsparcie podmiotów działających w branży, zwiększenie ich zdolności działania w tym konkretnym obszarze. Turystyka, jako dziedzina gospodarki daje szansę na rozwój innych sektorów poprzez optymalne wykorzystanie podaży dóbr pochodzących z regionu, a niezbędnych dla jej prawidłowego funkcjonowania.

Samorząd może i powinien być akceleratorem działań ukierunkowanych na wzmocnienie wykorzystania potencjału turystyki biznesowej i konferencyjnej w regionie. W tym celu należy zidentyfikować wszelkie dostępne kanały przepływu informacji oraz podejmowania decyzji dotyczących form korzystania z oferty branży, w szczególności konferencji, warsztatów, szkoleń. Połączenie i wzmocnienie wysiłków w tej dziedzinie znajdzie wyraz w dynamizowaniu ruchu turystycznego w tym segmencie i wzmocnieniu marki turystycznej regionu. Celem dodatkowym w tym obszarze jest wydłużanie okresu korzystania z infrastruktury turystycznej regionu na miesiące poza sezonowym szczytem.

Cel 4.1. Wzrost nakładów inwestycyjnych sektora prywatnego na rozwój oferty turystycznej

Działania realizowane w ramach celu to m.in.

- Działania informacyjne i szkoleniowe na rzecz wzmocnienia komercjalizacji oferty turystycznej
- Koordynacja procesu formułowania oferty partnerów instytucjonalnych i społecznych dla biznesu w dziedzinie turystyki
- Działania na rzecz upowszechnienia komercyjnych inwestycji w infrastrukturę okołoturystyczną
- Podnoszenie kompetencji JST i innych podmiotów sfery publicznej i trzeciego sektora w zakresie profesjonalizacji i komercjalizacji oferty turystycznej
- Reprezentowanie sektora turystyki i zabieganie o jego interesy względem biznesu
- Przygotowanie i wsparcie działań adaptacyjnych w procesie komercjalizacji turystyki

Cel 4.2. Podniesienie parametrów ruchu turystycznego w regionie

Działania realizowane w ramach celu to m.in.

- Wzmocnienie współpracy instytucjonalnej na rzecz intensyfikacji turystyki biznesowej i konferencyjnej
- Przeciwdziałanie wykluczeniom i marginalizacji w dostępie do oferty turystycznej i udziale w ruchu turystycznym mieszkańców regionu
- Przeciwdziałanie negatywnym aspektom zmian w organizacji ruchu turystycznego związanych z monopolizacją rynku i ograniczeniem napływu środków do regionu

Wymiar realizacyjny

Polityka turystyczna Pomorza Zachodniego stanowi podstawowy instrument efektywnego zarządzania sferą turystyki przez samorząd regionalny. Jest realizowana przez właściwą jednostkę organizacyjną w strukturze

Urzędu Marszałkowskiego w porozumieniu z Zarządem województwa, przy uzgadnianiu najważniejszych rozwiązań i podejmowanych działań o szczególnym znaczeniu oraz ciężarze finansowym i organizacyjnym. Polityka turystyczna koresponduje w sposób bezpośredni ze Strategią Rozwoju Województwa. Przyczynia się do wdrażania celów rozwojowych regionu, a przy tym stanowi fundament dla wyboru ukierunkowania strategicznej interwencji i służy uzupełnieniu niezbędnych działań, stanowiących szersze tło realizacji strategii i podnoszenia jakości życia mieszkańców regionu.

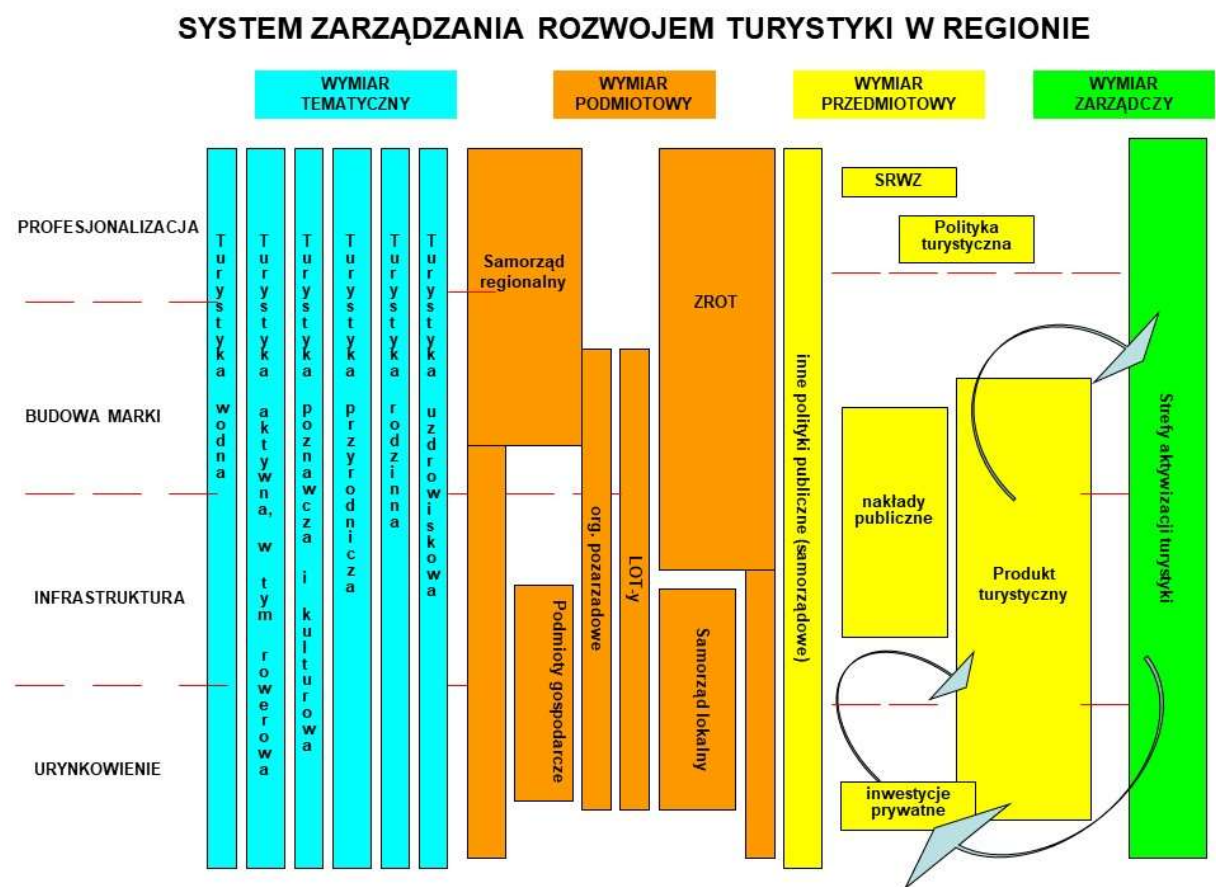
Optymalizacja systemu zarządzania rozwojem turystyki w regionie oparta jest na uwzględnieniu funkcji i potencjału jednostek samorządu województwa (w szczególności właściwego wydziału Urzędu Marszałkowskiego) oraz regionalnej organizacji turystycznej i innych podmiotów. Samorząd przyczynia się do ich wzmocnienia i zwiększenia efektywności działania, jednocześnie angażując - w uzasadnionym stopniu i w ramach obowiązującego prawa oraz dostępnych środków i kompetencji – w realizację przyjętych celów oraz we wdrożenie polityki. Zarazem ma miejsce koordynacja celów i działań definiowanych w dziedzinie turystyki z komórkami i jednostkami organizacyjnymi samorządu regionu aktywnymi w innych obszarach tematycznych. Sektor turystyki jest uznawany za jeden z ekonomicznych i społecznych fundamentów dobrostanu regionu, a przy tym jego wzmacnianie i rozwój nie może dokonywać się kosztem stanu środowiska naturalnego, jak też innych dóbr i wartości. Co do zasady realizacja przedmiotowej polityki opiera się na uwzględnieniu i poszanowaniu kontekstu uwarunkowań społeczno – ekonomicznych podejmowanych działań i przedsięwzięć oraz oczekiwaniu wzajemności w rozumieniu autonomii i dobrostanu wszystkich interesariuszy z obszaru województwa.

Samorząd województwa uwzględnia w działaniu mnogość potrzeb i zróżnicowanie podmiotowe sfery turystyki, zachowując przy tym dyscyplinę, oszczędność i racjonalność w angażowaniu środków publicznych oraz innego rodzaju zasobów. Ważną zasadą w realizacji działań w ramach polityki turystycznej jest priorytetyzacja podejmowanych działań oraz realizowanych i wspieranych inwestycji, z uwzględnieniem zróżnicowania i profilowania dostępnych źródeł finansowania. Priorytetyzacja ta wyraża się formułowaniem list indykatywnych działań i przedsięwzięć o charakterze infrastrukturalnym i organizacyjnym. Samorząd dokłada wszelkich starań na rzecz racjonalizacji dokonywanych przesądzeń, pozostawiając przy tym szeroką przestrzeń dla dialogu społecznego oraz systematycznej, wspierającej rozwój współpracy z wszelkimi partnerami. Wyrazem tego są także prowadzone przez samorząd województwa konsultacje dotyczące kierunków rozwoju turystyki i stanu rynku turystycznego.

Samorząd województwa jedynie w określonym stopniu jest władny do kształtowania dynamiki i charakteru rynku turystycznego oraz mechanizmów rozwoju oferty turystycznej w wymiarze lokalnym. Ocena rzeczywistych efektów realizacji polityki turystycznej wymaga zastosowania odpowiednio długiego horyzontu czasowego oraz szerokiego kontekstu uwarunkowań, powiązań i skutków. Dla właściwej oceny tych efektów oraz skutecznego rozpoznawania pojawiających się trendów i nowych tendencji w rozwoju turystyki samorząd wdraża działania o charakterze analitycznym i kontrolnym powiązane z realizacją celów przedmiotowej polityki oraz ocena całokształtu rozwoju turystyki w regionie. Obejmują one:

- elementy standardowego monitoringu skali i dynamiki ruchu turystycznego
- gromadzenie i przetwarzanie treści z zakresu big data.

Optymalna realizacja polityki wymaga zarówno partnerstwa operacyjnego na poziomie lokalnym i subregionalnym, jak i zaangażowanej i proaktywnej polityki ze strony państwa. Samorząd województwa inicjuje i kreuje postulaty oraz koncepcje przyczyniające się do rozwoju szerokokorozumianego potencjału turystycznego na obszarze Pomorza Zachodniego i makroregionu Polski Zachodniej, w tym z uwzględnieniem wszelkich aspektów gospodarczego, środowiskowego, organizacyjnego i infrastrukturalnego otoczenia turystyki. Oczekiwane jest przy tym partnerskie i prorozwojowe podejście ze strony wszelkiego rodzaju interesariuszy dzielących wartości i cele definiowane przez samorząd województwa zachodniopomorskiego.

SCHEMATY DZIAŁANIA

Schematy działania podmiotów zaangażowanych w rozwój turystyki w regionie stanowią ważny aspekt formułowania wizji rozwoju turystycznego regionu jako jednej z procedur kluczowych dla formułowania polityki turystycznej samorządu. Ich celem jest opisanie spodziewanych mechanizmów realizacji działań rozwojowych w ramach turystyki, które:

- a) opisują istotę przeprowadzania działań ukierunkowanych na uzyskanie trwałego rezultatu, których efekty mają wpływ na zwiększenie potencjału turystycznego środowisk lokalnych i całego regionu
- b) odpowiadają logice funkcjonowania i rzeczywistym potrzebom zarówno podmiotów gospodarczych, jak i jednostek samorządu terytorialnego
- c) dadzą się opisać w formie modelowej, a tym samym umożliwią ich rozwijanie i modyfikowanie w oparciu o działania odnoszące się do poszczególnych elementów składowych
- d) uwzględniają podstawowe czynniki rozwojowe dla sektora turystyki, a dzięki temu mogą stanowić argument dla wzmacniania zaangażowania polityki regionalnej w budowanie potencjału turystycznego

Zdefiniowane schematy łączą uogólnienie wniosków płynących z dotychczasowych doświadczeń i antycypacji racjonalizacji działań poszczególnych podmiotów z optymalizacją ścieżki rozwojowej, w ramach której powinno dojść do integracji działań wszystkich zaangażowanych aktorów. Schematy są kontrolowanymi i poddanymi w znacznym stopniu zarządzaniu sposobami postępowania, wobec których możliwe jest zdefiniowanie celów i metod funkcjonowania samorządu jako reprezentanta interesów społeczności regionu. W szczególności powinny one służyć lepszemu dostosowaniu polityki rozwojowej do dostępnych źródeł finansowania oraz innych form wsparcia rozwoju sektora, a także bardziej efektywnemu poszukiwaniu nowych mechanizmów zwiększania konkurencyjności i efektywności funkcjonowania branży.

Wzmiankowane czynniki rozwojowe w sektorze turystyki, w odniesieniu do których formułowane są schematy i cele polityki sektorowej, to w szczególności:

- budowa i rozwój produktów turystycznych jako wiodąca forma rozwoju oferty turystycznej,
- funkcjonowanie regionalnej organizacji turystycznej i lokalnych organizacji turystycznych jako jednostki organizacyjnej kluczowej w tworzeniu i rozwoju produktów turystycznych,
- zastosowanie terytorializacji procesów rozwojowych i podnoszenia jakości przestrzeni publicznej jako wiodący podejść o charakterze ogólnorozwojowym, wspólnych dla całej polityki regionalnej,
- fundusze unijne, w tym dostępne dla regionu w latach 2021 – 2027, jako istotne źródło finansowania przedsięwzięć,
- zaangażowanie środków prywatnych w finansowanie rozwoju turystyki jako źródło finansowania przedsięwzięć o rosnącym znaczeniu i zastosowaniu,
- profesjonalizacja i komercjalizacja usług turystycznych jako uwzględniane wiodące podejścia o charakterze sektorowym, właściwe dla obszaru turystyki.

Schemat I

Podmiot gospodarczy bądź grupa podmiotów podejmuje inwestycję infrastrukturalną, której efektem jest powstanie lub znaczący rozwój produktu turystycznego

Istota:

- punkt ciężkości stanowi inwestycja związana z zaangażowaniem środków i ugruntowaniem aktywności ekonomicznej w środowisku lokalnym,
- schemat skoncentrowany jest na działaniu podmiotu gospodarczego, sektor publiczny pełni funkcję dysponenta udzielanej przestrzeni i środków, jest beneficjentem powstania produktu,
- zasadniczo inwestycja odwołuje się do istniejącego bądź zaawansowanego we wdrożeniu produktu turystycznego, co stanowi o ekonomicznym uzasadnieniu jej realizacji,

Przykłady:

firma dokonuje zakupu gruntu, na którym buduje całoroczny ośrodek pobytowy z miejscami noclegowymi i usługami rekreacyjnymi; firma dokonuje zakupu zabytkowego dworku oraz jego adaptacji do pełnienia funkcji noclegowych i konferencyjnych; firma dokonuje zakupu jachtów, w oparciu o które świadczy usługi czarterowe

Uwarunkowania:

Samo istnienie produktu turystycznego nie może być wystarczającym warunkiem wsparcia – produkty cechuje różny poziom zaawansowania i znaczenia dla regionu.

Schemat II

Powiązanie działań kilku podmiotów gospodarczych skutkuje wykształceniem nowego produktu turystycznego, który stanowi uzupełnienie i wzmocnienie prowadzonej aktywności ekonomicznej

Istota:

- zmiana ma charakter organizacyjny, ewentualnie i rzadziej - inwestycyjny
- punkt wyjścia dla schematu stanowi pomysł biznesowy, dla którego działania w sferze turystyki stanowią uzupełnienie

Przykłady:

restauracje i firmy związane z pozyskaniem i przygotowaniem do spożycia ryb tworzą Pomorski Szlak Rybny oferujący degustację potraw, a także spotkanie z kulturą i technologią kuchni rybnej; powołanie do życia Szlaku Kulturowego łączącego ważne obiekty i wydarzenia związane z historią

Uwarunkowania:

W ramach tego schematu następuje nadanie wartości kulturowej (turystycznej) realizowanym w lokalnym środowisku działaniom biznesowym.

Schemat III

Integracja i nowe przedsięwzięcia podejmowane w partnerstwie jednostek samorządu terytorialnego i podmiotów gospodarczych w istotny sposób podnoszą potencjał produktu turystycznego

Istota:

- sektor publiczny zachowuje istotną, kluczową rolę w realizacji przedsięwzięcia, jest też wiodącym beneficjentem jego efektów

Przykłady:

powołanie do życia szlaku turystycznego Wał Pomorski, w ramach którego świadczone są m.in. usługi komercyjne dla turystów; w obrębie miejscowości nadmorskiej wytyczona zostaje i przygotowana do inwestowania przestrzeń, gdzie przedsiębiorcy mogą rozwijać nowe usługi, tworzyć atrakcyjną przestrzeń komercyjną

Uwarunkowania:

Realizacja schematu przyczynia się do łączenia lokalnego biznesu z funkcjonowaniem przestrzeni publicznej, sprzyja jej wzmocnieniu i wzbogaceniu. Przy zachowaniu tożsamości i autonomii sfery gospodarczej i instytucji publicznych osiągnięte zostają wspólne korzyści uzasadniające podjęcia działania.

Schemat IV

Podmiot gospodarczy tworzy i wdraża innowację technologiczną, która stanowi nową jakość w rozwijaniu i obsłudze ruchu turystycznego w regionie

Istota:

- działanie kładzie nacisk na wartość innowacyjną mogącą w konsekwencji znaleźć zastosowanie w sektorze turystyki bądź sektorach powiązanych
- efekty wdrożenia są związane z regionem i przyczyniają się do poprawy konkurencyjności i efektywności prowadzenia działalności gospodarczej na Pomorzu Zachodnim

Przykłady:

podmiot gospodarczy wdraża aplikację pozwalającą kojarzyć i zakupywać usługi turystyczne na terenie województwa zachodniopomorskiego; samorząd lokalny we współpracy z podmiotami gospodarczymi wdraża wirtualną mapę szlaku turystycznego pozwalającą turystom w terenie dotrzeć do szerokiej oferty usług i produktów; urządzenie wypożyczone turystom przybywającym na Pomorze Zachodnie służy do korzystania z jego oferty turystycznej, a jednocześnie pomaga monitorować jego aktywność podczas pobytu w regionie i na tej podstawie definiować usługi formatować oferty z różnych dziedzin (gastronomia, czas wolny, usługi turystyczne)

Uwarunkowania:

Należy rozważyć, w jakim stopniu do rozwoju działań w tym zakresie może przyczynić się zwiększenie możliwości w zakresie dostępu – otwartego bądź dedykowanego – do danych związanych z monitorowaniem ruchu turystycznego oraz informacji powiązanych znajdujących się w dyspozycji administracji.

Zastrzeżenie o zastosowaniu aplikacji w konkretnej lokalizacji związane z przestrzenną delimitacją funduszy wspierających lokalizację nie powinno stać w sprzeczności z możliwością dalszego rozwoju i komercjalizacji produktu.

IV Partnerski region	4.1 Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego									
	4.2 Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską									
	4.3 Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodniej									

